

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO- 10753/2015-ERU

V Praze dne 1. prosince 2015

Č. j. 10753-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. §11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 zákona o přestupcích vedeném pod sp. zn. KO-10753/2015-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], (dále jen „obviněný z přestupku“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. května 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE], v ulici [REDAKCE] u domu č. p. [REDAKCE] zemní práce související s realizací stavby „Vodovodní přípojka pro RD č. p. [REDAKCE]“, kdy při ručně prováděných výkopových pracích došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení v ochranném pásmu či mimo ně, **doпустиł přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 2 000 Kč** (slovy: dva tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 39215.

Odůvodnění:

Dne 13. července 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (dále jen „kontrolní řád“), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 energetického zákona, v důsledku poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, k němuž došlo dne 24. května 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE],

v ulici [REDAKCE] u domu č. p. [REDAKCE]. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 18. srpna 2015 Protokol o kontrole č. K033115, č. j. 06139-10/2015-ERU. Obviněný z přestupku neuplatnil vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. 06139/2015 -ERU, který byl převzat do správního spisu dne 18. září 2015, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 10753-2/2015-ERU, správní orgán v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích, kdy není na základě postoupeného materiálu pochyb o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil, vydal příkaz o uložení pokuty.

Při kontrole bylo zjištěno, že stavebně technická činnost obviněného z přestupku byla realizována na základě Územního souhlasu se stavbou „Vodovodní přípojka pro RD č. p. [REDAKCE]“ vydaného Obecním úřadem [REDAKCE], odborem stavební úřad, č. j. [REDAKCE] dne 13. května 2015 (dále jen „Územní souhlas“), kdy stavebníkem je obviněný z přestupku a jeho manželka. Součástí Územního souhlasu bylo i stanovisko správce distribuční plynárenské soustavy s upozorněním, že provádění stavebních prací zasahuje do ochranného pásma plynovodního řádu, a proto před zahájením zemních prací je nutno plynárenské zařízení vytyčit a zajistit jeho ochranu.

Před vlastním zahájením zemních prací obviněný z přestupku o vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu nepožádal.

Dne 24. května 2015 došlo v obci [REDAKCE], v ulici [REDAKCE] u domu č. p. [REDAKCE] při ručním provádění zemních prací pro stavbu „Vodovodní přípojka pro RD č. p. [REDAKCE]“ k poškození středotlakého plynovodu PE DN 32. K samotnému poškození plynárenského zařízení dle sdělení obviněného z přestupku dne 21. června 2015 na Policii České republiky, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, obvodního oddělení Husova 805, Litovel, (úřední záznam č. j. [REDAKCE]) došlo při provádění zemních pracích ručním náradím k rozšíření výkopu a odkrytí potřebné vodovodní přípojky k zapojení vody. Při této činnosti obviněný z přestupku, jak uvedl, omylem ručním náradím (krumpáčem) prokopl plynárenské zařízení, které se nacházelo v hloubce cca 70 cm. Poškozené plynárenské zařízení vedlo pouze do domu č. p. [REDAKCE], který je ve vlastnictví obviněného z přestupku. Obviněný z přestupku dále uvedl, že zemní práce prováděl osobně pro svou potřebu a je podnikající fyzickou osobou na základě živnostenského oprávnění i pro obor činnosti: Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení obviněný z přestupku bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 24. května 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 25. května 2015 k úniku 201 m³ zemního plynu do ovzduší po dobu 20 minut. V důsledku vzniklého poškození došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi. V Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení se uvádí, že k porušení plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního mechanismu (typ stroje neuveden), avšak obviněný z přestupku ve své výpovědi uvádí, že plynárenské zařízení bylo poškozeno ručním náradím (krumpáčem). Správní orgán nemůže z podkladů mimo jakoukoli pochybnost zjistit, kterým z obou způsobů bylo plynárenské zařízení poškozeno, a proto v souladu se zásadou un dubio pro reo vezme za prokázaný způsob, který je pro obviněného z přestupku příznivější.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu v celkové výši 15 412 Kč uhradil obviněný z přestupku bezezbytku.

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní.

K naplnění zavinění nedbalostního je potřeba, aby pachatel věděl, že způsobem uvedeným v zákoně může porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Z vyjádření obviněného z přestupku učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že obviněný z přestupku přestupek spáchal z nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo některou z povinností v § 46 odst. 12 nebo 13. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu plynárenské soustavy i mimo ně je nutné konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí, jako je např. nejvyšší míra opatrnosti a vysoký stupeň obezřetnosti tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření obviněného z přestupku a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě obviněný z přestupku, kdo prováděl dne 24. května 2015 zemní práce, při kterých došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení k jeho poškození.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4m od půdorysu.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda obviněný z přestupku věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem obviněný z přestupku zemní práce v ochranném pásmu prováděl. V příkazním řízení bylo přitom prokázáno z podkladů ve spise, že obviněný z přestupku věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení byla obviněnému z přestupku známa z vydaného Územního souhlasu, jehož součástí je stanovisko správce plynárenského zařízení o stanovení podmínek pro práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení včetně povinnosti jeho vytyčení před zahájením zemních prací. Obviněný z přestupku však nepožádal správce plynárenského zařízení o vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu před zahájením stavebních prací. V rámci přestupkového řízení bylo zjištěno, že obviněný z přestupku prováděl zemní práce v ochranném pásmu prostřednictvím ručního nářadí – krumpáče. Přesto obviněný z přestupku nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

Tím, že obviněný z přestupku prováděl dne 24. května 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE], v ulici [REDAKCE] u domu č. p. [REDAKCE] zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakového plynovodu PE DN 32, postupoval tak v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Obviněný z přestupku svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v množství 201 m³.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že obviněný z přestupku svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání obviněného z přestupku naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním obviněného z přestupku došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku plynu. Lze tak uzavřít, že obviněný z přestupku je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že nejde o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Vzhledem k tomu, že Policie ČR jednání podezřelého nekvalifikovala jako trestný čin, nerozporuje správní orgán její závěr, že v daném případě skutečně nešlo o trestný čin. Taktéž lze, i s ohledem na výše uvedenou úpravu energetického zákona, vyloučit znak přestupku spočívající v tom, že přestupkem není jednání, které zvláštní právní zákon upravuje jako správní delikt.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného z přestupku považuje předmětný čin za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženého v energetickém zákoně.

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost

před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného z přestupku porušuje obecný zákaz jakéhokoliv porušení plynárenského zařízení v ochranném pásmu, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení. Obviněný z přestupku přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž si před zahájením zemních prací vyžádal vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Okolnost, že obviněný z přestupku má k provádění zemních stavebních prací dle živnostenského oprávnění potřebné odborné znalosti a měl by si tak být vědom povinností stanovených pro práce v ochranném pásmu, správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy plynárenské zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že obviněný z přestupku se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu, přičemž tímto jednáním způsobil škodu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním obviněného z přestupku pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání obviněného z přestupku jako závažné.

Následek protiprávního jednání obviněného z přestupku, tj. poškození plynárenského zařízení, došlo dle jeho vysvětlení nepozorností a omylem, únik plynu trval po krátkou dobu a dodávka plynu byla přerušena pouze jednomu konečnému zákazníkovi, a to přímo obviněnému z přestupku. Tuto skutečnost potvrzují i zjištění správce plynárenského zařízení z místa spáchání přestupku, proto ji správní orgán hodnotí ve prospěch obviněného z přestupku jako okolnost polehčující.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněný z přestupku se ke svému jednání přiznal, což chápe správní orgán jako polehčující okolnost. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným obviněným z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy při samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje pokutu ve výši 2 000 Kč za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň tak pokuta může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

V příkazním řízení je obviněnému z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 2 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 87 odst. 4 přestupkového zákona podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení